

Crna Gora
Ministarstvo pravde

*Godišnji izvještaj
o realizaciji Akcionog plana
za sprovođenje Programa razvoja
alternativnog rješavanja sporova
2023-2025*

Decembar 2024. godine

UVODNI REZIME

Programom razvoja alternativnog rješavanja sporova 2023-2025 (u daljem tekstu: Program) predviđeno je postizanje ukupno četiri operativna cilja: 1.Unapređena primjena propisa iz oblasti alternativnog rješavanja sporova, u skladu sa međunarodnim pravnim standardima i standardima dobre prakse alternativnog rješavanja sporova 2. Ojačane stručne kompetencije medijatora i evaluatora spora, 3. Povećana informisanost građana i drugih pravnih subjekata o alternativnim metodama rješavanja sporova i njihovu motivisanost da se ovim metodama koriste 4.Unapređeni kapaciteti Centra za alternativno rješavanje sporova, u okviru kojih su predviđene aktivnosti koje će doprinijeti njihovoj realizaciji i to:

Operativni cilj 1.	Operativni cilj 2.	Operativni cilj 3.	Operativni cilj 4.
6 aktivnosti	21 aktivnosti	12 aktivnosti	9 aktivnosti

Program predviđa realizaciju 48 aktivnosti u dvogodišnjem periodu 2023-2025, od čega je 37 aktivnosti trebalo realizovati u toku 2023/2024. godine.

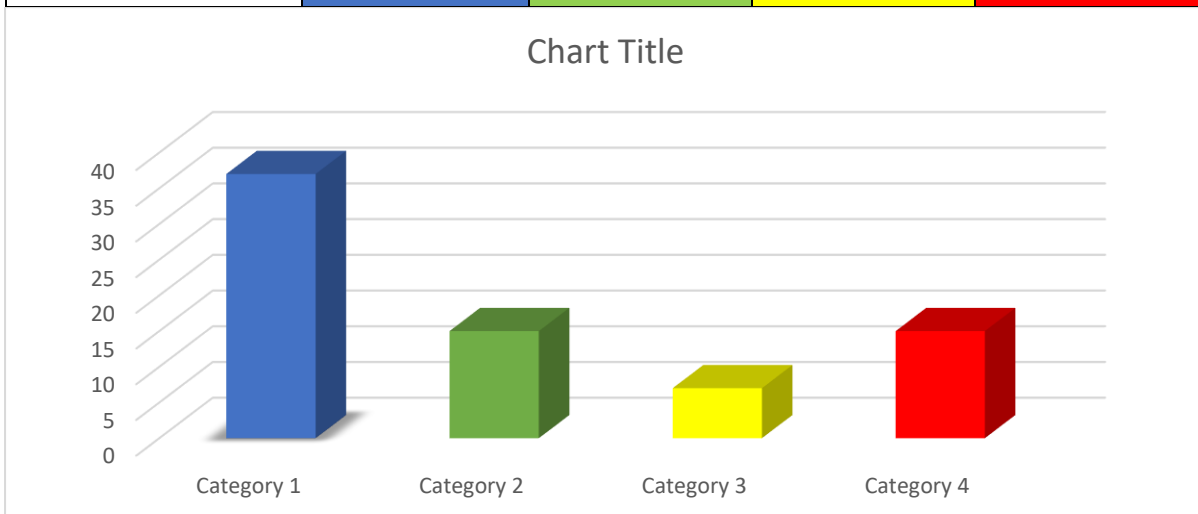
Od ukupnog broja predviđenih aktivnosti u izvještajnom periodu realizovano je 15 aktivnosti, odnosno 40,54%, djelimično realizovanih 7 aktivnosti, odnosno 18,92%, dok je nerealizovanih aktivnosti ostalo 15, odnosno 40,54%.

Razlozi što pojedine aktivnosti nijesu realizovane, ili su pak djelimično realizovane su nedostatak finasijskih sredstava, kao i personalne promjene na mjestu izvršnog direktora Centra za alternativno rješavanje sporova koje su se desile dva puta u periodu izvještavanja, što je onemogućilo realizaciju većine edukativnih aktivnosti kako za medijatore, tako i za druge relevantne aktere u postupku medijacije.

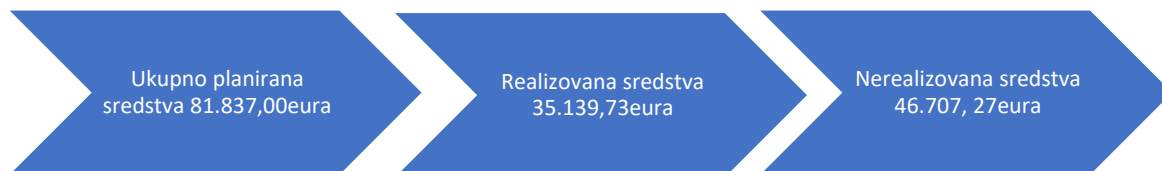
Broj realizovanih, djelimično realizovanih i nerealizovanih aktivnosti prikazan je u tabeli i grafikonu.

Period izvještavanja	Broj dospelih aktivnosti za period izvještavanja	Broj realizovanih aktivnosti	Broj djelimično realizovanih aktivnosti	Broj nerealizovanih aktivnosti
15.07.2023. 31.12.2024.	37	15	7	15

Chart Title

Za realizaciju predviđenih aktivnosti u izvještajnom periodu planirano je ukupno **81.837.00 €**. Od planiranog iznosa sredstava u naznačenom periodu realizovano je **35.139,73€**, dok je neutrošenih sredstava ostalo **46.707,27€**. Naime, Centar za alternativno rješavanje sporova, kao nosilac pretežnog broja aktivnosti, određeni dio planiranih aktivnosti realizovao je uz podršku međunarodnih partnera- EUROL-a kao i uz podršku Centra za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu, što je u konačnom doprinijelo utrošku znatno manjeg iznosa sredstava od planiranog.

U okviru operativnog cilja 1. **Unaprijeđena primjena propisa iz oblasti alternativnog rješavanja sporova, u skladu sa međunarodnim pravnim standardima i standardima dobre prakse alternativnog rješavanja sporova**, planirana je realizacija ukupno 6 aktivnosti. Planiranom dinamikom uspješno je realizovano 4 aktivnosti, dok 2 aktivnosti nijesu realizovane. Realizovane aktivnosti koje treba posebno istaći, je izrada Komentara Zakona o alternativnom rješavanju sporova, Analiza primjene Zakona o alternativnom rješavanju sporova i zakona u dijelu koji se odnose na altrnativno rješavanje sporova i Uporedno-pravna analiza o primjeni medijacije u upravnim stvarima.

Izrađen je Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o alternativnom rješavanju sporova i očekuje se njegovo usvajanje na Vladi do kraja tekuće godine. Izmjene i dopune su izvršene radi unapređenja postojećih i propisivanja novih zakonskih rješenja u cilju unapređenja postupka medijacije i rasterećenje Centra od rešavanja medijacijom individualnih radnih sporova.

Realizacija navedenih aktivnosti u izvještajnom periodu, prvenstveno donošenje Komentara Zakona o alternativnom rješavanju sporova, od značaja je za dalje unapređenje i podsticanje primjene alternativnih načina rješavanja sporova, što predstavlja jedan od prioriteta Evropske unije i drugih međunarodnih organizacija, kao što su Savjet Evrope i Evropska komisija. Primjenom alternativnih načina rješavanja sporova doprinosi se dijelom ostvarivanju prava na pravično suđenje u razumnom roku, unapređuje se pristup pravdi građanima i privrednim subjektima, kao i efikasnijem pravosuđu kroz smanjenje broja predmeta u radu osnovnih sudova.

Donošenjem Zakona o alternativnom rješavanju sporova i usklađivanjem drugih propisa u dijelu koji se odnose na medijaciju sve više su vidljivi rezultati primjene medijacije i drugih načina alternativnih rješavanja sporova.

U okviru operativnog cilja 2. **Ojačane stručne kompetencije medijatora i evaluatora spora** planirana je realizacija ukupno 17 aktivnosti. Realizovano je 3 aktivnosti, 4 aktivnosti su djelimično realizovane, dok je ostalo 10 nerealizovanih aktivnosti. Najznačajnije realizovane aktivnosti su: 2 održane bazične obuke na kojima su edukovana 34 nova medijatora i formiranje Savjeta za podsticanje razvoja medijacije i drugih načina alternativnog rješavanja sporova, kao i 1 održana obuka za supervizore u 2024. godini.

Veći dio aktivnosti nije realizovan zbog nedostatka finansijskih sredstava i personalnih promjena na mjestu izvršnog direktora Centra.

U okviru operativnog cilja 3. **Povećana informisanost građana i drugih pravnih subjekata o alternativnim metodama rješavanja sporova i njihovu motivisanost da se**

ovim metodama koriste planirana realizovano je 12 aktivnosti. Uspješno je realizovano 4 aktivnosti, djelimično 2 aktivnosti, dok je nerealizovanih aktivnosti ostalo 6. Najznačajnije realizovane aktivnosti su 2 održane „Nedelje medijacije“ u 2023. i 2024. godini u cilju povećanja veće informisanosti građana i drugih pravnih subjekata o alternativnim načinima rješavanja sporova. U cilju veće promocije medijacije, Centar za ARS je održao okrugle stolove sa Advokatskom komorom i Unijom poslodavaca i Pravnim fakultetom u Podgorici. Takođe su zaključeni i sporazumi sa Unijom poslodavaca i Centrom za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu, radi promocije i afirmacije alternativnih načina rješavanja sporova. Održani su sastanci sa studentima Pravnog fakulteta u Podgorici u cilju promocije alternativnih načina rješavanja sporova. Implementacijom aktivnosti planiranih u okviru navedenog cilja postignuti su rezultati koji se odnose na povećanje nivoa informisanosti građana i privrednih subjekata o institutu medijacije i njenim prednostima u odnosu na sudski postupak, što je preventivno mjerljivo kroz upoređivanje broja predmeta koji su upućeni Centru za ARS na medijaciju od strane suda i po predlogu građana.

U okviru operativnog cilja **4. Unapređenje kvaliteta rada Centra za alternativno rješavanje sporova** planirana je realizacija ukupno 9 aktivnosti. Uspješno su realizovane 2 aktivnosti, djelimično su realizovane 3 aktivnosti, dok je ostalo nerealizovano 4 aktivnosti. Iste su prevashodno, podrazumijevale povećanje kvaliteta rada Centra za alternativno rješavanje sporova. Od planiranih 4, zaposlena su 2 lica u Centru što je unaprijedilo rad Centra. Međutim, s obzirom na veoma veliki priliv predmeta i potrebu administriranja na svim nivoima, kao i potrebu kontinuirane edukacije medijatora i drugih aktera u postupku medijacije i promocije, neophodno je zapošljavanje još nekoliko novih službenika. Obrazovan je Stručni Savjet Centra za alternativno rješavanje sporova.

Potpuna realizacija aktivnosti je izostala zbog nedovoljno opredijeljenih sredstava Budžetom za 2023 i 2024, godinu i velikog priliva predmeta 15.000, odnosno zahtjeva koji se odnose za naknadu za prevoz iz ranijeg perioda, što je uticalo na kvalitet rada Centra. Ipak značaj Centra za alternativno rješavanje sporova, kao nosioca pretežnog broja planiranih aktivnosti, koji je posvećenim, usmjerenim i profesionalnim odnosom prema preuzetim obavezama, doprinio uspješnoj realizaciji značajnog broja zadataka iz Akcionog plana u 2023/2024.

INFORMACIJE O NAPRETKU U POSTIZANJU OPERATIVNIH CILJEVA I PRATEĆIH INDIKATORA UČINKA

Kada je u pitanju operativni cilj **1 Unapređena primjena propisa iz oblasti alternativnog rješavanja sporova, u skladu sa međunarodnim pravnim standardima i standardima dobre prakse alternativnog rješavanja sporova** u jednoipogodišnjem posmatranom periodu može se zaključiti da su ostvarene ciljne vrijednosti postavljenih indikatora učinka, i to:

1. Indikator učinka: Donijet Komentar Zakona o alternativnom rješavanju sporova kojim su data pojašnjenja za sva zakonska rješenja u cilju boljeg razumijevanja i praktične primjene zakona, za onih koji ga primjenjuju i koji planiraju da ga koriste. Ciljna vrijednost je postignuta u potpunosti jer će se donijetim komentarom otkloniti nejasnoće u praktičnoj primjeni Zakona o alternativnom rješavanju sporova.

2. Indikator učinka: Urađena Analiza primjene Zakona o alternativnom rješavanju sporova i zakona u kojima je prepoznata medijacija i alternativno rješavanje sporova kao vid rješavanja sporova. Ciljna vrijednost ovog indikatora je ostvarena, jer je analiza pokazala da je povećan broj upućenih predmeta na medijaciju. Tako je u 2023.godini po predlogu

primljeno 20.960, a po upućivanju od strane suda 1.528. Od ukupnog broja riješeno je 3.125 predmeta. U 2024.godini po predlogu Centru je na medijaciju dostavljeno 7.634, a od suda je upućeno 844 predmeta.

Broj upućenih predmeta se znatno povećao, ali i dalje postoji problem u nedovoljnom prihvatanju medijacije od strane stranaka, tj. broj stranaka koje ne prihvataju medijaciju je i dalje velik, što je posljedica još uvijek nedovoljne informisanosti građana, nedovoljne prihvatljivosti medijacije od strane advokata, kao i drugih aktera u postupku medijacije.

3. Indikator učinka: Urađena uporedno-pravna Analiza o primjeni medijacije u upravnim stvarima kojom su razmotrene sve mogućnosti za rješavanje sporova medijacijom u upravnim stvarima. Ciljna vrijednost nije postignuta jer nije bilo dovoljno argumentacije koja bi uslovlila propisivanje zakonskog rješenja za rješavanje sporova u upravnim stvarima.

Kada je u pitanju operativni cilj **2 Ojačane stručne kompetencije medijatora i evaluatora spora** u jednoipogodišnjem posmatranom periodu može se zaključiti, da su ostvarene ciljne vrijednosti postavljenih indikatora učinka, i to:

1. Indikator učinka Organizovane su dvije bazične obuke za medijatore. Ciljna vrijednost ostvarena je jer su edukovana 34 nova medijatora iz građanske oblasti, što će doprinijeti efikasnijem radu Centra.

2. Indikator učinka: Formiran je novi Savjet za podsticanje daljeg razvoja i primjene medijacije i drugih vidova alternativnog rješavanja sporova. Savjet ima za cilj predlaganje mjera i aktivnosti u cilju posticanja medijacije i drugih načina alternativnog rješavanja sporova. Ciljna vrijednost ostvarena je donošenjem od strane Vlade Crne Gore Odluke o obrazovanju Savjeta za podsticanje i unapređenje primjene medijacije i drugih načina alternativnog rješavanja sporova. Na sjednici Savjeta sagledavani su problemi u primjeni alternativnih načina rješavanja sporova i predlagane su mjere za prevazilaženje istih, a razmatrana je i realizacija Programa razvoja alternativnog rješavanja sporova 2023-2025 i izvještaj o radu Centra za ARS, što je omogućilo da se problem posmatra iz ugla članova Savjeta koji su predstavljaju razne institucije i aktere u postupku.

3. Indikator učinka: Održana jedna obuka za supervizore. Ciljna vrijednost nije u potpunosti ostvarena pa je neophodno održavanje više obuka u narednom periodu kako bi se kontrolisao kvalitet rada medijatora.

4. Indikator učinka: Urađen Godišnji izvještaj o radu Centra u kojem su prikazani statistički podaci o broju i vrsti sprovedenih postupaka. U 2023.godini po predlogu Centru je upućeno 20.960, a po predlogu suda 1.528, pa je od ukupnog broja je riješeno 3.125 predmeta. U 2024.godini, po predlogu Centru je upućeno na medijaciju 4.033, a od strane suda 395 predmeta, a od ukupnog broja riješeno 140 predmeta, dok je u rješavanju još 414 predmeta.

5. Indikator učinka: Formirana baza podataka u Centru za alternativnom rješavanju sporova, dok su u okviru PRIS-a stvoreni uslovi za formiranje sveobuhvatne baze. Ciljna vrijednost nije u potpunosti postignuta jer nije još uvijek Centar uključen u PRIS.

Kada je u pitanju operativni cilj **3. Povećana informisanost građana i drugih pravnih subjekata o alternativnim metodama rješavanja sporova i njihovu motivisanost da se ovim metodama koriste**, u jednoipogodišnjem posmatranom periodu može se zaključiti da su ostvarene sljedeće vrijednosti postavljenih indikatora učinka, i to:

1. Indikator učinka: Održane "Nedelje medijacije" u cilju promocije i afirmacije medijacije i drugih načina alternativnog rješavanja sporova. Ciljna vrijednost je postignuta u okviru nedelje medijacije u 2023. godine. Održan je godišnji sastanak medijatora, održane su dvije intervizije

(jedna u porodičnim sporovima i jedna u radnim sporovima), održani su konsultativni sastanci sa relevantnim učesnicima u postupku medijacije u Budvi i Beranama.

U okviru nedjelje medijacije u 2024. godini održana je Godišnja konferencija medijatora, studijska posjeta Centru za mirno rješavanje sporova od strane predstavnika Republike Hrvatske, održana je supervizija u prostorijama Centra za alternativno rješavanje sporova od strane medijatorke Gordane Ristin, kao i obavljena je posjeta studenata Pravnog fakulteta Univerziteta Crne Gore, Centru za alternativno rješavanje sporova.

2. Indikator učinka: Organizovani okrugli stolovi sa Advokatskom komorom i Unijom poslodavaca. Ciljna vrijednost nije u potpunosti realizovana zbog nedostatka finasijskih sredstava, ali zaključeno je, da afirmacija medijacije i drugih načina alternativnih rješavanja sporova jača.

3. Indikator učinka: Potpisani sporazumi sa Pravnim fakultetom i Centrom za obuku u sudstvu i tužilaštvu i sa Unijom poslodavaca. Ciljna vrijednost je afirmacija medijacije i njena veća zastupljenost na Pravnom fakultetu i među studentima Pravnog fakulteta u Podgorici je djelimično postignuta.

4. Indikator učinka: Sprovedeni su ifornativno-edukativni razgovori sa studentima Pravnog fakulteta o medijaciji i drгим načinima altrrnativnog rješavanja sporova. Ciljna vrijednost je veća edukacija studenata o medijaciji i drugim načinima rješavanja sporovai i podsticanje na njenu veću zastupljenost kao bržeg i ekonomski isplativijeg postupka u odnosu na sudski postupak.

Kada je u pitanju operativni cilj **4. Unapređenje kvaliteta rada Centra za alternativno načinima rješavanja sporova** u jednoipogodišnjem posmatranom periodu može se zaključiti da su ostvarene sljedeće vrijednosti postavljenih indikatora učinka, i to:

1. Indikator učinka: Obrazovan stručni savjet Centra za alternativno rješavanje sporova čiji je zadatak da daje mišljenja o spornim pitanjima u vezi sa medijacijom i drugim metodama alternativnog rješavanja sporova, predlaže mjere za unapređenje primjene alternativnih načina rješavanja sporova, razmatra i druga pitanja od značaja za primjenu alternativnih načina rješavanja sporova, podnosi Godišnji izvještaj o radu Upravnom odboru najkasnije do 31. januara tekuće godine za prethodnu godinu. Ciljna vrijednost nije u potpunosti realizovana jer sastanci nijesu redovno održavani.

2. Indikator učinka: Zaposlena 2 službenika u Centru za alternativno rješavanje sporova. Ciljna vrijednost nije ostvarena u potpunosti, obzirom da je kadrovskim planom predviđeno zapošljavanje ukupno 4 službenika. Razlog neostvarenja ciljne vrijednosti je neuspjeh prijavljenih kandidata na testiranju.

3. Indikator učinka: Djelimično su obezbijeđena su sredstva za rad Centra u Budžetu za 2023 i 2024. godinu, koja nijesu bila dovoljna za realizaciju planiranih aktivnosti iz AP. Ciljna vrijednost nije u potpunosti ostvarena.

4. Indikator učinka: Izrađen akt kojim će se urediti procedure za rad sa predmetima upućenim na medijaciju, odnosno evaluaciju. Procedure se sprovode prema podnijetim predlozima i upućenim predmetima od strane suda. Ciljna vrijednost nije u potpunosti postignuta jer nijesu urađene procedure za predmete koji se odnose na evaluaciju predmeta spora.

5. Indikator učinka: Pripremljen i raspoređen promotivni materijal za sudove, tužilaštva i medijatore. Ciljna vrijednost u potpunosti postignuta, jer je povećan nivo informisanosti nosilaca pravosudnih funkcija i drugih relevantnih subjekata.

Strateški cilj											
Unaprijeđena primjena /medijacije i drugih alternativnih načina rješavanja sporova kao efikasnog, finansijski isplativog, održivog i dostupnog načina rješavanja sporova kojim se obezbjeđuje efikasna i pravovremena zaštita građana i pravnih subjekata, efikasnost pravosuđa, poboljšanje pristupa pravdi i pravna sigurnost građana.											
Operativni cilj 1. Unaprijeđena primjena propisa iz oblasti alternativnog rješavanja sporova, u skladu sa međunarodnim pravnim standardima i standardima dobre prakse alternativnog rješavanja sporova											
Indikator učinka 1.		Polazne vrijednosti (na osnovu statističkih podataka za dvije godine koje prethode usvajanju akcionog plana)				Vrijednost na kraju druge godine sprovođenja strateškog dokumenta		Vrijednost na kraju posljednje godine sprovođenja strateškog dokumenta			
Indikator učinka 2.		Polazne vrijednosti (na osnovu statističkih podataka za dvije godine koje prethode usvajanju akcionog plana)				Vrijednost na kraju druge godine sprovođenja strateškog dokumenta		Vrijednost na kraju posljednje godine sprovođenja strateškog dokumenta			
Ključna mjera	Aktivnost koja utiče na realizaciju operativnog cilja 1	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
1.1. Ujedačiti praksu primjene propisa u oblasti alternativnog rješavanja sporova	1.1.1. Izraditi komentar Zakona o alternativnom rješavanju sporova	Izrađen i komentar Zakona o alternativnom rješavanju sporova	Centar za alternativno rješavanje sporova	II kvartal 2023	III kvartal 2023	realizovano		8.000,00		Redovna budžetska sredstva/Donatorska sredstva	
	1.1.2. Odštampati Komentar Zakona o ARS-a	Odštampan Komentar Zakona o alternativnom rješavanju sporova	Centar za posredovanje/Ministarstvo pravde	III kvartal 2023	III kvartal 2023	realizovano		2.500,00		Redovna budžetska sredstva	

	1.1.3. Objaviti na internet stranici Centra i Ministarstva pravde Zakon o alternativnom rješavanju sporova i komentar	objavljen Komentar zakona o ARS na internet stranici Centra i Ministarstva pravde	MP Centar za ARS	III kvartal 2023	III kvartal 2023	nije realizovano	I kvartal 2025	Sredstva nisu potrebna		Redovna budžetska sredstva	
	1.1.4 Izrada Analize primjene Zakona o ARS, Zakona o parničnom postupku i Porodičnog zakona u dijelu koji se odnosi na ARS		MP centar za ARS	II kvartal 2023	III kvartal 2023	realizovano		5.000,00		Donatorska sredstva	
1.2.Una prijediti i uskladiti primjen u relevantnih propisa sa pravnim tekovinama EU	1.2.1. Izrada uporedno-pravne analize o primjeni medijacije u upravnim stvarima		Centar za ARS	IV kvartal 2023	II kvartal 2024	realizovano		6.000,00		Redovna budžetska sredstva/Donatorska sredstva	
1.3.1 Podsticati i primjenopr opisa o ranoj neutralnoj ocjeni spora, posebno u privrednim sporovima	1.3.1. Sprovedenje javnih kampanja radi podsticanja korišćenja rane neutralne ocjene spora		Centar za ARS	III kvartal 2023	IV kvartal 2024	nije realizovano	II kvartal 2022. godine	30.000,00		Redovna budžetska sredstva/donatorska sredstva	

Operativni cilj 2 Ojačane stručne kompetencije medijatora i evaluatora spora										
2.1 Unaprijediti sistem obuke i stalnog stručnog usavršavanja medijatora i evaluatora spora	2.1.1 Uraiti izvještaj o stručnim kompetencijama medijatora a shodno edukacijama koje su prošli		centar za ARS	III kvartal 2023	IV kvartal 2023	nije realizovano	II kvartal 2025	sredstva nijesu potrebna		Redovna budžetska sredstva
	2.1.2. Izraditi analizu potreba medijatora za specijali zovanim znanjima i vještinama u primjeni medijacije u određenim vrstama sporova		Centar za ARS	III kvartal 2023	IV kvartal 2023	nije realizovano	II kvartal 2025	4.000,00		Redovna budžetska sredstva/ donatorska sredstva
	2.1.3 Izraditi analizu potreba u pogledu potrebnog broja medijatora po gradovima		Centar za ARS	II kvartal 2023	II kvartal 2025	nije realizovano	II kvartal 2025	Sredstva nisu potrebna		Redovna budžetska sredstva
	2.1.4 Usvojiti Godišnji plan obuka medijatora i evaluatora spora	Redovno ažurirana web stranica Centra Broj medijskih nastupa Promotivni materijal izrađen i distribuiran Održane „nedjelje medijacije“	Centar za ARS	II kvartal 2023	I kvartal 2025	nije realizovano	II kvartal 2025	nijesu potrebna sredstva		Redovna budžetska sredstva Donatorska sredstva

	2.1.5 Izraditi program specijali zovanih obuka za medijatore kroz module..	Izveštaj o	Centar za ARS	III kvartal 2023	IV kvartal 2023	nije realizovano	II kvartal 2025	6.000,00		Redovna budžetska sredstva/donatorska sredstva	
	2.1.6 sprovesti obuke (bazične i napredne) za medijatore i evaluatore spora u skladu sa Planom obuke		Centar za ARS	II kvartal 2023 /2025	II kvartal 2025	djelimično realizovano		145.000,00 € za obuku žena medjatora 95.000 za buku muškaraca 50.000	Realizovano 24.284,00€	Redovna budžetska sredstva Donatorska sredstva	
2.2 Obezbijediti postupanje medijatora i evaluatora spora u skladu sa standardima dobre prakse	2.2.1 Izrada Etičkog kodeksa evaluatora spora		Centar za ARS	III kvartal 2023		nije realizovano	II kvartal 2025. godine	1.500,00	Sredstva nisu realizovana	Redovna budžetska sredstva Donatorska sredstva	

	2.2.2. Sprovesti obuku evaluatora spora za primjenu etičkih stadarda		Centar za ARS	IV kvartal 2023	Iv kvartal 2023	nije realizovano.	II kvartal 2025	4.00,00 za obuke žena 2.500, za obuke muškaraca 1.500 e)		Redovna budžetska sredstva/donatorska sredstva	
	2.2.3 Sprovesti obuke medijatora za primjenu etičkih stadarda		Centar za ARS	III kvartal 2023	Iv kvartal 2023	nije realizovano	II kvartal 2025	8.000,00 za žebne 5.00,00 za muškarce 3.000		Redovna budžetska sredstva/donatorska sredstva	
	2.2.4 Obuka za članove i zamjenike članova Etičke komisije o primjeni etičkih stadarda u oblasti medijacije		Centar za ARS	III kvartal 2023	Iv kvartal 2023	nije realizovano	II kvartal 2025	2.000,00€		Redovna budžetska sredstva Donatorska sredstva	
2.3. Obezbjediti nove mehanizme praćenja i evaluacije primjene medijacije i drugih alternativnih načina rješavanja sporova	2.3.1 Pripremiti predlog za formiranje novog Savjeta za alternativno rješavanje sporova, za podsticanje daljeg razvoja medijacije i drugih Al rješavanja sporova	formiran Savjet	MP	III kvartal 2023	IV kvartal 2023	realizovano	.	nijesu potrebna sredstva		Redovna budžetska sredstva Donatorska sredstva	

	2.3.2 formirati baze podataka o ARS u okviru informacijskog sistema pravosuđa i ažurno unositi podatke o upućivanju predmeta na medijaciju i druge načine al. rešavanja sporova		Sudski savjet/sudovi	I kvartal 2024	IV kvartal 2024	djelimično realizovano	II kvartal 2025	sredstva nisu potrebna		Redovna budžetska sredstva Donatorska sredstva	
	2.3.3. Godišnje analizirati rezultate primjene medijacije i drugih načina al. rešavanja sporova		Centar za ARS/sudovi	I kvartal 2023/2024	I kvartal 2023/2024	nije realizovano	II kvartal 2025	Sredstva nisu potrebna		Redovna budžetska sredstva	
	2.3.4 Voditi evidenciju o sprovedenim postupcima alternativnog rešavanja sporova i sačinjavati izvještaje zasnovane na evidencijama		Centar za ARS / sudovi	I kvartal 2023/2025	I kvartal 2023/2025	nije realizovano	II kvartal 2025	Nijesu potrebna sredstva		Redovna budžetska sredstva	
2.4 Kontinuirano pratiti rad medijatora kroz primjenu Metodologije i procedura za evaluaciju rada	2.4.1 Sprovoditi superviziju rada medijatora		Centar za ARS	III kvartal 2023	IV kvartal 2023/2025	realizovano		4.000,00 za žene 2.800,00 e, za muškarce 1.200 0,00e		redovna budžetska sredstva	

medijati ora											
2.4.2	Sprovo diti obuku supervi zora u skladu sa metodo logijom		Centar za ARS	III kvar tal 202 3	III kvartal 2023	djelimi čno realizo vano		3.000 ,00 za žene 2.000 ,00, za mušk arce 1.000 ,00e		Redovna budžetska sredstva	
2.4.3	Organiz ovati jednom mjeseč no sastank e supervi zora radi razmatr anja konkret nih slučaje va		Centar za ARS	II kvar tal 202 3	IV kvartal 2025	nije realizo vano	II kvartal 2025	2.000 ,00		Redovna budžetska sredstva	
2.4.4	Organiz ovati intervizi jske sastank e -1 sastana k mjeseč no		Centar za ARS	II kvar tal 202 3	IV kvartal 2025	nije realizo vano	II kvartal 2025	3.000 ,00		Redovna budžetska sredstva	
2.4.5	Razviti praksu samoev aluacije medijati ora		Centar za ARS	II kvar tal 202 3	IV kvartal 2024	djelimi čno realizo vano	II kvartal 2025	nijes u potre bna sreds tva		Redovna budžetska sredstva	
2.4.6	Sprove sti evaluav ciju rada medijati ora od strane stranak a		Centar za ARS	II kvar tal 202 3	IV kvartal 2025	Djelimi čno realizo vano	II kvartal 2025	4.000 ,00		redovna bužetska sredstva	
2.4.7	Godišnj e analizir ati rad medijati ora na osnovu proced ura za evaluac iju rada medijati ora definisa		Centar za ARS	II kvar tal 202 3	IVkvart al 2025	nije realizo vano	II kvartal 2025	3.000 ,00		redovna budžetska sredstva	

nih u metodo logiji											
Operativni cilj 3 Povećana informisanost građana i drugih pravnih subjekata o alternativnim metodama rješavanja sporova i njihovu motivisanost da se ovim metodama koriste											
Ključna mjera	Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja 1	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije A A A	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	
3.1. Kontinuirano informisati građane, pravne subjekte i druge aktere u postupku medijacije o medijaciji i drugim alternativnim načinima rješavanja sporova	3.1.1. Izraditi program i sprovesti godišnje kampanje radi podsticaja korišćenja alternativnog rješavanja sporova	Kampanje sprovedene i objavom na Web stranici Centra i mrežama objavljen sadržaj o prednostima alternativnog rješavanja sporova	Centar za ARS	II kvartal 2023/2025	IV kvartal 2023/2025	djelimično realizovano	II kvartal 2025	10.000,00		Redovna budžetska sredstva	
	3.1.2 Sprovođenje i izražavanje o informisanosti i stavovima građana i drugih relevantnih aktera u postupku medijacije i drugim načinima ARS		Centar za ARS	IV kvartal 2023/2025	IV kvartal 2023/2025	nije realizovano	II kvartal 2025	20.000,00		Redovna budžetska sredstva	
	3.1.3 Izraditi Analizu troškova u vezi sa predmetima koji su okončani u postupku medijacije i pred sudom		Centar za ARS	IV kvartal 2023/2025	IV kvartal 2023	nije realizovano	II kvartal 2025	6.000,00		Redovna budžetska sredstva	

	3.1.4. Organizovati i sprovesti Nedelju medijacije	Održane nedjelje medijacije	Centar za ARS	Iv kvartal 2023 /2025	IV kvartal 2023/2025	realizovano		36.000,00		Redovna budžetska sredstva	
	3.1.5. Organizovati promotivne skupove za pravna i fizička lica, Privrednu komoru i druge relevantne subjekte, potencijalne korisnike institutane neutralne ocjene spora u vezi sa akt.1,3.2		Centar za ARS Sudovi/ zaštitnik imovinsko pravnih interesa /advokatska komora	II kvartal 2023 /2025	IV 2023/2025	nije realizovano	II kvartal 2025	9.000,00		Redovna budžetska sredstva	
	3.1.6. Organizovati konferencije okrugle stolove i seminare sa nosiocima pravosudnih funkcija, Zaštitnikom, advokata i drugim učesnicima medijacije	Organizovani okrugli stolovi sa AK Unijom poslodavaca, sastanak sa predstavnicima Centra za ARS iz Hrvatske i održana godišnja konferencija medijatora.	Centar za ARS Sudovi/ zaštitnik imovinsko pravnih interesa /advokatska komoraP rivredna komora	III kvartal 2023 /2025	IV kvartal 2023/2025	realizovano		25.000,00		Redovna budžetska sredstva Donatorska sredstva	
	3.1.7. Sprovesti obuku za odnose sa medijima za odabrane medijatore iz svih opština	.	Centar za ARS	III Kvartal 2023	III kvartal 2023	nije realizovano	II kvartal 2025	7.000,00 za obuku žena potrebno je 4.700, za obuku muškaraca 2.300e		Redovna budžetska sredstva	
3.2 Uvesti edukativne sadržaje o medijaciji u osnovnim i	3.2.1. Potpisivanje memoranduma o saradnji sa Ministarstvom prosvjete	.	Centar za ARS Ministarstvo prosvjete	III kvartal 2023	III* kvartal 2023	nije realizovano	II kvartal 2025	Sredstva nisu potrebna		Redovna budžetska sredstva	

srednjim školama	3.2.2. Sprovesti informativne radionice o medijaciji za odabrani kadar u odabranim osnovnim i srednjim školama		Centar za ARS	IV kvartal 2023/2025	IV kvartal 2023/2025	nije realizovano	II kvartal 2025	12.000,00 e za žene, za obuku muškaraca 4.000,00e		Redovna budžetska sredstva Donatorska sredstva	
	3.2.3 Sprovesti informativne radionice za učenike		Centar za ARS	IV kvartal 2023/2025	IV kvartal 2025	nije realizovano	II kvartal 2025	9.000,00e za obuku žena potrebno je 5.000,00,a za obuku muškaraca 4.000,00e		Redovna budžetska sredstva	
3.3 Uvesti edukativne sadržaje o medijaciji i drugim alternativnim načinima rješavanja sporova na pravnim fakultetima univerziteta u Crnoj Gori	3.3.1 Potpisivanje Memoranduma o saradnji sa pravnim fakultetom		Centar za ARzainteresovani Pravni fakultet	IV kvartal 2023/2025	IV kvartal 2025	realizovano		Nijesu potrebna sredstva		Redovna budžetska sredstva	
	3.3.2 Sprovesti informativno-edukativne događaje o medijaciji i drugim alternativnim načinima rješavanja sporova za studente pravnih fakulteta		Centar za ARzainteresovani Pravni fakultet	IV Kvar tal 2023/2025	Iv kvartal 2025	realizovano		6.000,00 e za obuku studenkinja potrebno 3.800e, za obuku studenata 2.200,00		Redovna budžetska sredstva	

Operativni cilj 4 Unaprijeđeni kapaciteti Centra za alternativno rješavanje sporova

Ključna mjera	Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja 1	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planiрани datum završetka	Status realizacije A A A	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
4.1. Jačati ljudske, administrativne i tehničke kapacitete Centra za ARS	4.1.1. Izraditi funkcionalnu analizu Centra za ARS		Centar za ARS	III kvartal 2023	IV kvartal 2023	nije realizovano	II kvartal 2025	5.500,00	.	Redovna budžetska sredstva	
	4.1.2. Obrazovati Stručni savjet Centra za ARS shodno Statutu Centra	"	Centar za ARS	II kvartal 2023	II kvartal 2023	realizovano		Nijesu potrebna sredstva.		Redovna budžetska sredstva Donatorska sredstva	
4.1.3. Redovni sastanci Stručnog savjeta Centra za ARS	4.1.3. Redovni sastanci Stručnog savjeta Centra za ARS		Centar za ARS	II kvartal 2023	IV kvartal 2025	nije realizovano	II kvartal 2025		Sredstva nisu potrebna	Redovna budžetska sredstva	
	4.1.4. Sprovesti postupke zapošljavanja u Centru na osnovu akta u unutrašnjem organizacionom sistematizaciji.		Centar za posredovanje/C OSDT	III kvartal 2023	III kvartal 2023	djelimično realizovano	II kvartal 2025	80.000,00e		Redovna budžetska sredstva	
	4.1.5. Sprovesti program obuke zaposlenih u Centru za ARS shodno rezultatima funkcionalne analize	.	Centar za ARS	III kvartal 2023	IV kvartal 2024	nije realizovano	II kvartal 2025	9.000		Redovna budžetska sredstva Donatorska sredstva	

	4.1.6 Sprovesti Obezbjediti sredstva za rad Centra u skladu sa utvrđenim potrebama	.	Ministarstvo finansija	IV kvartal 2023	IV kvartal 2025	djelimično realizovano	I kvartal 2025	Nijesu potrebna sredstva		Redovna budžetska sredstva	
	4.1.7 Izraditi akt kojim će se urediti procedure postupanja sa predmetima upućenima medijacijom, odnosno evaluaciju spora	.	Centar za ARS	II kvartal 2023	III kvartal 2024	nije realizovano	II kvartal 2025	1.500,00€		Redovna budžetska sredstva Donatorska sredstva	
	4.1.8 Pripremiti materijal za sudove, državna tužilaštva i medijatore	.	Centar za ARS	III kvartal 2023	III kvartal 2024	realizovano		8.600,00e		Redovna budžetska sredstva	
	4.1.9 Za zaposlene u Centru sprovesti obuku za odnose sa medijima		Centar za ARS	III kvartal 2023	III kvartal 2023	nije realizovano	II kvartal 2025	3.460,00e		Redovna budžetska sredstva	

PREPORUKE ZA NAREDNE FAZE SPROVOĐENJA STRATEŠKOG DOKUMENTA

Imajući u vidu da je u izvještajnom periodu u planiranim rokovima realizovano 15 aktivnosti, odnosno 40.54% od ukupnog broja aktivnosti koje su predviđene za period 2023/2024. godina Programom razvoja alternativnog rješavanja sporova 2023-2025 i pratećim Akcionim planom za njegovu implementaciju, uz nespornu činjenicu da nije bilo dovoljno sredstava u Budžetu Centra, kao i personalne promjene koje su se dešavale u Centru na mjestu izvršnog direktora koje su u velikoj mjeri otežale realizaciju planiranih aktivnosti, može se konstatovati, da je pored navedenih problema ostvaren napredak u oblasti medijacije. U narednim fazama sprovođenja predmetnog strateškog dokumenta, potrebno je:

- nastaviti sa realizacijom svih aktivnosti koje su predviđene Programom razvoja alternativnog rješavanja sporova 2023-2025;
- preduzeti sve neophodne radnje u pravcu realizacije nerealizovanih i djelimično realizovanih aktivnosti u izvještajnom periodu;
- da Ministarstvo pravde, Ministarstvo finansija, Zaštitnik imovinsko-pravnih interesa, Advokatska komora, Privredna komora i druge relevantne institucije daju doprinos za realizaciju planiranih aktivnosti u naznačenom periodu.

U okviru operativnog cilja 1. potrebno je u narednom periodu preduzeti aktivnosti koje se odnose na kampanju radi podsticaja korišćenja rane neutralne ocjene spora, kao novog insituta u postupku rješavanja sporova medijacijom.

U okviru operativnog cilja 2 prvenstveno je neophodno sprovesti planirane obuke za medijatore i evaluatore spora, kao i supervizore, izraditi Etički kodeks evaluatora spora, sprovesti superviziju rada medijatora kao i analizirati rad medijatora.

U okviru operativnog cilja 3. potrebno je u narednom periodu izraditi godišnje programe kampanje u cilju podsticanja korišćenja alternativnog rješavanja sporova, nastaviti organizovanje promotivnih skupova za sve relevantne institucije potencijalne korisnike instituta rane neutralne ocjene spora, organizovati koferencije o medijaciji sa nosiocima pravosudnih funkcija, advokatima, zaštitnikom imovinsko-pravnih interesa, osiguravajućim društvima i drugim učesnicima u postupku medijacije, sprovesti informativne radionice za učenike i studente.

U okviru operativnog cilja 4 potrebno je preduzeti aktivnosti na zapošljavanju nedosajućih službenika u Centru u skladu sa aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, kao i po mogućnosti obezbijediti nedostajuća finansijska sredstva u skladu sa potrebama Centra.